

Република Србија
Влада Републике Србије
САВЕТ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

72 Број: *0211-2852/2016*
01. март 2016. године
Београд

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције је у току 2015. године одржао четрнаест седница, на којима је разматрао и усвајао извештаје о феноменима системске корупције и предлоге за унапређење борбе против корупције које је достављао Влади.

Састав Савета је непромењен од децембра 2012. године:

- Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник,
- Мирослава Миленовић, члан,
- Јелисавета Василић, члан,
- Александар Ћурчић, члан,
- Душан Слијепчевић, члан,
- Миољуб Виторовић, члан.

Савет је Председнику Владе Републике Србије и Генералном секретаријату Владе 15. јула 2014. године доставио предлог за именовање нових чланова, као и 21. октобра 2014. године и 18. јуна 2015. године, како би се број чланова Савета ускладио са Одлуком о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06). Влада се још увек није изјаснила у вези са предлогом.

АКТИВНОСТИ САВЕТА

1. Извештаји о феноменима системске корупције

1.1. Извештај о власничкој структури и контроли медија у Србији

Савет за борбу против корупције доставио је Влади Републике Србије Извештај о власничкој структури и контроли медија у Србији 20. фебруара 2015. године.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије анализирао је власничку структуру медија и најзначајније моделе контроле медија за период од 2011. до 2014. године. Анализом више стотина различитих медијских садржаја из штампаних и електронских медија, као и упоређивањем доступних службених података (на адресе више од 25 државних институција упућено је преко 70 захтева за информације), Савет је идентификовао и издвојио пет системских проблема који годинама паралишу систем јавног информисања у Републици Србији, а то су:

- нетранспарентност медијског власништва,
- нетранспарентност финансирања, економски утицај кроз буџет, пореске олакшице и други индиректни облици финансирања јавним новцем,
- проблеми приватизације медија и неизванстан статус јавних сервиса,
- цензура и аутоцензура,
- таблоидизација.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Како би утврдио степен транспарентности власништва медија у Републици Србији, Савет је анализирао садржај регистра медија и утврдио да је на дан 30. 06. 2014. године регистровано 1.319 гласила и то: 711 штампаних медија, 237 радио-станица, 208 интернет гласила, 130 телевизијских станица и 20 сервиса новинских агенција, 9 средстава јавног информисања и 4 електронска издања. Утврђено је да се 613 правних лица истовремено појављује као оснивач више од једног јавног гласила. На анализираном узорку од 50 медија, укључујући и 9 интернет портала и веб-сајтова који се баве јавним информисањем, Савет је утврдио да 23 медија има потпуно транспарентно власништво, код 14 медија власништво је нетранспарентно или делимично транспарентно, код најмање 13 медија власништво је формално транспарентно, али се у јавности као власник тих медија перцепира неко друго лице.

Савет је посебан акценат у извештају ставио на контролу медија у државној-јавној својини, па је анализиран статус ЈП Тањуг, листа Политика, листа Дневник и појединих локалних медија. Савет је настојао да докаже политичку спрегу органа управљања код ових медија са политичким странкама, као и друге форме уређивачке и управљачке контроле као што су буџетске позајмице, субвенције, порески третман и статус „реструктурирања“.

Савет је посебно анализирао пословање Радио-телевизије Србије, као јавног сервиса, чија одрживост зависи од прилива средстава из буџета Републике Србије, којим управљају политичари. Укидање претплате резултат је предизборног обећања премијера, а подаци које је Савет анализирао показују да је све до доношења новог Закона о јавним медијским сервисима и преласка на привремено буџетско финансирање, РТС највише прихода остваривао управо из претплате. На основу података добијених од РТС-а, Савет је анализирао и пословање јавног сервиса са маркетиншким агенцијама и појединим продукцијским кућама, а обелодањена је и структура најзначајних купаца огласног простора.

Детаљно су анализране околности које се довеле до обесмишљавања и блокирања процеса приватизације медија у државној-јавној својини. На списку Агенције за приватизацију налази се 84 медија, а законски рок за њихову приватизацију је 1. јул 2015. године. У извештају је обрађен и случај докапитализације компаније ХД-ВИН д.о.о. и сва четири ТВ канала Арена спорт, коју је извршио Телеком Србија.

У извештају Савет је указао на кључне проблеме повезане са финансирањем медија из јавних прихода:

- финансирање медијских услуга и оглашавање државних институција, јавних и других предузећа у државном власништву (у односу на Извештај о притисцима и контроли медија у Србији из 2011. године уочена је драстична промена на тржишту оглашавања и ПР услуга),
- субвенције и буџетска давања (анализиран је политички утицај на медије кроз финансирање из републичког, покрајинског или буџета јединица локалних самоуправа; финансирање медија на територији Косова и Метохије - медијима на КиМ додељено око 200.000 евра или 30 пута мање него што су заједно, без конкурса, добили Мрежа-мост и Панорама; као и финансирање медија из буџета локалних самоуправа нпр. Радио Стари Град из Крагујевца, ТВ Плус и АДД

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Продукција из Крушевца, Сурдуличке радио телевизије, ТВ Скај плус-Наша телевизија из Београда, ТВ Бест у РТВ Ф канал из Зајечара),

- финансирање медијских пројеката (анализирана је структура средстава која се годишње подели из буџета Републике Србије (2014) и буџета АП Војводина (2013) по основу програмског финансирања медијских садржаја, као и начин расподеле новца и састав комисија за избор пројеката. Савет је указао на постојање несразмере између директног и програмског финансирања медија новцем из буџета АП Војводина, где је 80 медијских пројеката 2013. финансирано са 45 милиона динара, док је само лист Дневник добио директну субвенцију од 58,9 милиона динара),

- давање пореских олакшица као вид финансирања (Савет је утврдио да 747 обвезника на дан 31. 07. 2014. године дугују 2.573.427.464 динара или преко 20 милиона евра, док 377 пореских обвезника који су регистровани за делатност „кабловске комуникације“ на дан 10. 10. 2014. године дугује 655.484.598 динара. Савет је анализирао и порески дуг Телевизије Пинк, Компаније Борба, Штампарије борба и листа Вечерње новости).

Савет је анализирао структуру дуговања према ЈП Емисиона техника и везе и утврдио да 31 емитер на дан 30. 06. 2014. године дугује 228.898.010,60 динара.

Савет је на основу документације добијене од РРА и РАТЕЛ-а утврдио да РРА на дан 30.06.2014. има преко 400 регистрованих емитера, а њих 19 дугује више од милијарду динара. Дуговања према РАТЕЛ-у на дан 30.06.2014. године има 99 емитера, а 17 емитера има дуговања преко милијарду динара. Савет је у Извештају навео и да су РАТЕЛ и РРА вршили отпис милионских потраживања према појединим емитерима.

Савет је анализирао и рад и ограничења у раду Савет за штампу – независног, саморегулаторног тела које окупља издаваче, власнике штампаних и онлајн медија и професионалне новинаре.

У Извештају је указано и на феномене таблоидизације и релативизације озбиљних друштвених и политичких проблема, као и на феномене цензуре и аутоцензуре.

Савет је у Извештају о власничкој структури и контроли медија скренуо пажњу да су медијски закони усвојени августа 2014. године и да је још увек рано да се процене ефекти тих закона. Савет за борбу против корупције поздравља доношење сета медијских закона и подзаконских аката које је израдило Министарство културе и информисања, а који имају за циљ побољшање медијске ситуације у Србији.

Због економске зависности и спреге са политичком и економском елитом, као и неформалним центрима моћи, већина медија није у функцији повећања опште информисаности грађана.

Због свега наведеног Савет је Влади Републике Србије 20. фебруара 2015. године упутио 24 препоруке које за циљ имају унапређење медијског амбијента у Србији.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

1.2. Извештај о ненаменском трошењу буџетских средстава на програму производње и ремонта шинских возила за потребе железнице

Савет је 3. априла 2015. године Влади Републике Србије доставио Извештај о ненаменском трошењу буџетских средстава на програму производње и ремонта шинских возила за потребе Железнице Србије а.д.

Савет за борбу против корупције анализирао је обимну документацију добијену од Железнице“ а.д., Министарства привреде, Сектора буџетске инспекције Министарства финансија, Фонда за развој и Генералног секретаријата Владе Републике Србије која се односи на обнову шинских возила за потребе „Железнице“ а.д.

За набавку и ремонт шинских возила у последњих десет година потрошено је око десет милијарди динара или око сто милиона евра.

Савет је пратио финансирања обнове шинских возила железнице у периоду од 2009. до 2014. године, сходно Закључцима Владе Републике Србије, као и период од 2005. до 2008. године, односно Пројекат оправке и модификације 1000 ЕАС вагона.

Према Пројекту оправке и модификације 1000 ЕАС вагона „Железница“ је требала да добије 1000 ЕАС ремонтваних вагона за 840 милиона динара, односно десет милиона евра до краја 2005. године. Пројекат је завршен за три године са ремонтваних 434 ЕАС вагона за које је Железница преко ремонтера „Желвоз“ Смедерево платила око две милијарде динара или 25 милиона евра. Железница је Савету пружила доказе да је оправка само 434 ЕАС вагона од планираних 1000 коштала око 500 милиона динара, али не и доказе за које намене је потрошено додатних 1,5 милијарде динара.

У периоду од 2009. до 2014. године, сходно Закључцима Владе Републике Србије за обнову шинских возила за потребе Железнице, преко Фонда за развој пренето је ремонтерима око осам милијарди динара за планирани ремонт и набавку 4069 шинских возила. „Железница“ а.д. је доставила доказе да је набављено нових и ремонтвано 3496 шинских возила за износ од 6,7 милијарди динара, а да неколико ремонтера није извршило услуге у износу од 1,3 милијарди динара, иако су им средства наменски пренета.

Највећи износ неоправдано потрошених средстава по закључцима Владе у периоду од 2008. до 2014. године је код ремонтера „Желвоз“ Смедерево у износу од око 600 милиона динара. Преко „Желвоза“ Смедерево је ненаменски потрошено 1,5 милијарди динара у периоду од 2005. до 2008. године кроз ремонт ЕАС вагона, а укупно је за период од 2005. до 2014. године „Желвоз“ ненаменски потрошио 2,1 милијарди динара. „Желвоз“ није измиривао ни пореске обавезе па је порески дуг на дан 31.12.2014. године 2,4 милијарде динара, што са неоправданим средствима износи мањак у српском буџету у износу од 4,5 милијарди динара.

Средства су пренета и следећим ремонтерима: „Фабрика вагона“-Краљево, „МИН Локомотива“-Ниш, „МИН Вагонка“-Ниш, „Гоша“-Смедеревска Паланка, али

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

услуга ремонта у износу од око 700 милиона динара није извршена, а неплаћене пореске обавезе износе 1,3 милијарде динара.

Штета за Републику Србију због ненаменски потрошених средстава и неизмирених пореских обавеза од стране пет ремонтера износи 6,5 милијарди динара или око 65 милиона евра.

Према Закључцима Владе Републике Србије за контролу трошења буџетских средстава било је задужено Министарство финансија - Сектор буџетске инспекције, а за реализацију Програма обнове шинских возила Министарство привреде. Ни једно министарство није вршило контролу трошења буџетских средстава, па се подаци о броју ремонтваних возила и вредности реализације, које је доставила Железница, могу прихватити са резервом.

У својим пописним листама „Железница“ десет година приказује око 4000 шинских возила исправних за саобраћај, без обзира што је за те намене у том периоду потрошено десет милијарди динара, односно око десет милиона евра на годишњем нивоу. Улагања од десет милиона евра годишње у шинска возила морала су се одразити на значајно повећање броја исправних возила за саобраћај. За укупно потрошен износ од сто милиона евра у периоду од десет година „Железница“ је примера ради могла да набави нових 1300 најбољих теретних вагона серије Сгнсс који служе за превоз контејнера.

Чињеница да се возни парк „Железнице“ није битно мењао и поред огромних улагања, изазива сумњу да је стварног ремонта било и да је штета за буџет Републике Србије већа од 65 милиона евра. Ни стање ремонтера се, поред толиких давања од стране државе, није поправило већ су код свих раскинути уговори о приватизацији, па се са девастираном имовином и огромним дуговима поново налазе у већинском власништву државе. Бројни су протести радника ремонтних предузећа који месецима нису примили зараде и којима нису уплаћивани доприноси.

Савет за борбу против корупције је Извештај о ненаменском трошењу буџетских средстава на програму производње и ремонта шинских возила за потребе Железнице Србије а.д. доставио: председнику Владе, министру финансија, министру привреде, министру грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, министру унутрашњих послова, републичком јавном тужиоцу и скупштинским одборима за саобраћај и финансије.

Подсећамо да је Савет за борбу против корупције 2012. године целокупну документацију о овом предмету предао Радној групи Управе криминалистичке полиције, али Савет још увек нема повратну информацију од МУП-а и надлежног тужилаштва о набавци и ремонту шинских возила.

Републичко јавно тужилаштво обавестило је Савет за борбу против корупције 16. априла 2015. године да је Извештај о ненаменском трошењу буџетских средстава на програму производње и ремонта шинских возила за потребе „Железнице Србије“ а.д. достављен на надлежност Тужилаштву за организовани криминал.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

1.3. Извештај о набавци ИТ и мерне инфраструктуре уређаја и инсталација

Савет за борбу против корупције доставио је 27. априла 2015. године Влади Републике Србије и Министарству рударства и енергетике Извештај о набавци ИТ и мерне инфраструктуре уређаја и инсталација.

Извештај је урађен на основу представке грађана у којој је истакнуто да је ЈП Електропривреда Србије (ЕПС), расписивањем тендера за набавку ИТ и мерне инфраструктуре уређаја и инсталација, односно постављеним тендерским условима, ограничила конкуренцију и онемогућила учешће домаћим произвођачима.

Савет за борбу против корупције се обратио Електропривреди Србије, а из одговора ЕПС-а од 2. фебруара 2015. године Савет је у Извештају издвојио следеће чињенице:

- предметна набавка се финансира из кредита Европске инвестиционе банке (ЕИБ) и Европске банке за обнову и развој (ЕБРД) у укупном износу од 80 милиона евра и на исту се не примењује исту се не примењује се Законом о јавним набавкама,

- стране банке инсистирају на регуларно спроведеној тендерској процедури и остављају наручиоцу, ЕПС-у, да одреди шта купује и под којим условима.

Савет је у Извештају указао да су нетачни наводи ЕПС-а да ЕБРД у поступку појашњења (Clarification), које ЕПС издаје у оквиру тендерске процедуре, диктира услове тендера. Да би проверио наводе ЕПС-а, Савет је контактирао представнике ЕИБ и ЕБРД. Из ЕИБ-а су одговорили да Банке-кредитори врше верификацију тендерских услова које је одредио ЕПС. У одговору ЕБРД Савету наведено је да је тендерску процедуру спровео ЕПС у складу са правилима ЕБРД, а да је на клијенту да одреди услове тендера, које ЕБРД може да ревидира или да их прихвати.

ЕПС је дефинисао више квалификаторних услова у тендерској документацији који битно ограничавају конкуренцију и концентришу набавку на једног испоручиоца:

- финансијски услов за учествовање на тендеру је износ од 75 милиона евра годишњег прихода последњих пет година за понуђача и 15 милиона евра за члана конзорцијума. При томе, понуђач може да оствари тражени приход не од продаје робе која се набавља него од других роба (Clarification 5, питање 65, питање 66);

- понуђач мора да има референце од 45 милиона евра на једном пројекту (Clarification 5, питање 63, питање 64);

- референца од 45 милиона треба да буде на територији Европе, чиме је ЕПС искључио фирме које имају референце у Америци, Азији, Аустралији (Clarification 5, питање 20);

- ограничен је и број различитих произвођача бројила која се нуде јер је ЕПС одбио да дефинише DLMS profil smart бројила тако да свако бројило, које задовољава задати профил може да се угради у систем и да га софтвер система види и користи као исти објекат, без обзира ко је произвођач бројила (Clarification 8, питање 31, питање 37);

- тражен је један тип рутера;

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

- коришћени су технички захтеви за ограничење конкуренције (Clarification 3, питање 13), дефинисањем G3 PLC комуникације као обавезне, што је противно одредбама Студије изводљивости (страна 35/182) и Техничке спецификације V3;
- ЕПС набавља опрему за својих пет технолошких целина, не делећи набавку у пет лотова већ целокупну набавку чини један лот, чиме се ограничава конкуренција понуђача и повећава ризик за неуспех smart meter пројекта, обзиром да је технологија нова и непроверена (Clarification 5, питање 68);
- ЕПС је одредио да се после отварања понуда врши техничка пост-квалификација понуђача у поступку у коме понуђач подноси предлог за испитивање, кога комисија ЕПС-а одобрава и оцењује успешност спровођења испитивања, стварајући ЕПС-у могућност да волонтистички оцењује отворене понуде (страна 168, страна 178 Тендерске документације Volumen II).

Поред квалификационих критеријума које је ЕПС одредио и сам концепт набавке, на основу кога је урађена Студија изводљивости, има битне недостатке који се директно одражавају на техничку оправданост решења и економску исплативост. Савет још једном напомиње да је у самој Студији изводљивости истакнуто да је набавка бројила економски исплатива, али да је набавка комуникационе инфраструктуре у овом тренутку веома ризична, јер се технологија за комуникациону инфраструктуру налази у интензивном развоју и да постоје неуспешни smart metering пројекти широм Европе.

Због свега наведеног, Савет за борбу против корупције је закључио да је ЕПС квалификаторним критеријумима онемогућио домаћа предузећа да буду понуђачи, самостално или у конзорцијуму, што је противно интересима друштва и принципима ЕБРД банке. Дакле, не само да се не фаворизује домаћа привреда него се онемогућава њено учествовање на тендеру.

Савет за борбу против корупције позива надлежне да преиспитају да ли је ЕПС дефинишући критеријуме за тендер вредан 60 милиона евра омогућио странним понуђачима да победе на тендеру, елиминишући домаће произвођаче, а затим и да у будућности одраде замену три милиона бројила за 700 милиона евра.

1.4. Извештај о незаконитом спровођењу приватизација

Савет за борбу против корупције је 21. маја 2015. године доставио Влади Републике Србије Извештај о незаконитом спровођењу приватизација.

Савет за борбу против корупције је током свог рада обрадио више стотина представки које се односе на неправилности у процесу приватизације, о чему је Влади Републике Србије поднето преко четрдесет извештаја током протеклих десет година.

У свим досадашњим Извештајима о спорним приватизацијама које је Савет упутио Влади истицано је следеће:

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

- да недореченост приватизационих прописа омогућава незаконитост и корупцију,
- да постоји спрега државних службеника који спроводе поступак приватизације и утицајних појединаца из политике и бизниса;
- неограничена права директора Агенције да диспозитивно одлучује о реструктурирању, методу, начину, условима, времену приватизације, као и да контролише извршење уговора, тако што се појединим купцима друштвеног капитала даје могућност да у накнадним роковима измирују обавезе из купопродајног уговора;
- непостојање адекватне контроле како за извршење уговора, тако и за директора Агенције, који је имао изузетну моћ у поступку приватизације, без икаквих јасних одговорности;
- могућност Агенције да бира консултантске куће, што се у великом броју приватизација показало да се ради о истим консултантским кућама, најчешће одабраним уз сагласност купца, имајући у виду да су потврде о извршењу инвестиционих обавеза купца даване без адекватних доказа да су инвестиционе обавезе стварно измирене;
- није дефинисано шта је стратешки партнер, ко то оцењује, која су мерила да се неко прогласи стратешким партнером;
- вршена је непотпуна процена имовине, некретнина, залиха робе, као и имовине у другим републикама;
- приватизацијом пољопривредних предузећа и комбината није решен статус својине над земљиштем, већ су купци куповином предузећа у Катастру непокретности мењали статус својине над земљиштем тих комбината из друштвеног и задружног, у приватно, само на основу купопродајног уговора, што је супротно закону;
- Агенција приликом приватизације предузећа није вршила свој основни задатак, да субјектима приватизације нађе доброг власника, који ће одржати континуитет производње и бар задржати број запослених;
- Агенција није контролисала делатност купца, порекло новца којим се предузећа купују, нити је утврђивала бонитет купца, што је створило проблеме у приватизацији привредних субјеката у Србији;
- након закључења основног уговора о купопродаји Агенција је дискреционо одлучивала којим купцима ће анексима мењати одредбе основног уговора, пре свега у делу инвестиционог улагања, стављајући тако у привилегован положај купце друштвеног капитала субјекта приватизације, у односу на друге понуђаче;
- продужењем рокова за испуњење уговорних обавеза купца, Агенција је раскидала купопродајни уговор тек кад су приватизована предузећа презадужена са девестираном имовином одлазила у стечај;
- након изнетог капитала, односно имовине од стране купца уз помоћ Агенције, уништена приватизована предузећа, раскидом купопродајног уговора враћена су држави, мали акционари су остали без акција и запослени без својих радних места;

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

- нарушено је поверење инвеститора у правни систем Републике Србије, па многа предузећа која су у реструктурирању и она код којих је раскинут уговор о приватизацији тешко могу наћи купца или стратешког партнера;
- због свега наведеног поднете су бројне кривичне пријаве и тужбе од стране бивших радника и малих акционара. Ти процеси још увек нису решени па за многе постоји могућност застаревања;

На основу напред изнетог евидентно је да држава није на адекватан начин реаговала на уочене проблеме који прате процес приватизације.

Савет је указивао на проблематичан нормативни оквир и недостатак системске промене, на недоречености, контрадикторности и нелогичности у прописима које омогућавају корупцију. На основу свега наведеног, Савет даје препоруке Влади да задужи надлежне институције које ће :

- предузети законом предвиђене мере за откривање дела и извршилаца кривичних дела, и за њихово процесуирање у складу са законом;
- испитати постојање саучесништва између одговорних лица испред продавца друштвеног капитала, одговорних лица у субјекту приватизације са купцаима субјеката приватизације, или постојање неког другог кривичног дела;
- предузети законом предвиђене мере за одузимање имовинске користи (члан 92 став 3 Кривичног законика);
- уложити максималан напор да надлежне институције (полиција и тужилаштво) дају приоритет у раду за сваки предмет који се тиче спорних приватизација, а коме прети застарелост, како починиоци кривичних дела не би избегли одговарајуће санкције;
- онемогућити политички и сваки други вид притисака на рад судова и тужилаштва, како би се сви поступци спроводили брже и ефикасније;
- успоставити већу координација рада Пореске управе, Управе за спречавање прања новца, тужилаштва, полиције и других надлежних институција у вези одузимања незаконито стечене имовине;
- омогућити надлежним органима (полиција и тужилаштво) услове да поступају по извештајима Савета не само по основу „24 спорне приватизације“ већ и свим осталим који су им прослеђени на поступање.
- У поступку измена и допуна Закона о приватизацији сузити дискрециона овлашћења, попунити правне празнине и утврдити јасне критеријуме који се односе на:
  - дужину накнадних рокова за испуњење преузетих обавеза који се остављају купцима субјеката приватизације (чл.40. ст. 2.),
  - наплату банкарских гаранција и уговорних казни несавесним купцима,
  - одступање и измене инвестиционог програма,
  - закључење анекса уговора са купцима субјеката приватизације и стратешким партнерима.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

1.5. Извештај о давању у закуп непокретности у јавној својини

Савет за борбу против корупције је 29. октобра 2015. године доставио Влади Републике Србије Извештај о давању у закуп непокретности у јавној својини.

У објављеном Извештају о давању у закуп непокретности у јавној својини, Савет је истраживао рад „Дипоса“ доо Београд – државне фирме која обавља делатност давања у закуп непокретности у својини Републике Србије. Након анализе обимне документације достављене од стране Републичке дирекције за имовину Републике Србије и „Дипоса“, идентификоване су бројне системске неправилности.

Савет је утврдио да органи власти не поступају савесно према јавној својини, те да не постоји комплетна и ажурна евиденција имовине у јавној својини као и о њеним корисницима.

Такође, Савет је утврдио да се непокретности дају у закуп мимо важећих законских и подзаконских прописа. Савет је утврдио да подзаконски акти нису у целости у складу са Законом у јавној својини. „Дипос“ непокретности даје у закуп искључиво привилегованим појединцима, обавештеним о слободним непокретностима као и о условима закупа. Висине закупнина нису увек у складу са тржишним ценама, како то налаже Закон о јавној својини. Иако је „Дипос“ у јавност изашао са податком да потражује пола милиона евра од закупаца, Савет је утврдио да је потраживање знатно веће, као и да је ненаплативо више од милион евра тих потраживања. Савет је у овом извештају Влади Републике Србије дао 24 препоруке како да се уреди питање располагања јавном својином.

Савет овим извештајем није исцрпео тему располагања јавном својином, већ наставља да даље анализира законитост поступања државних органа.

Извештај је прослеђен Републичком јавном тужилаштву које је предмет проследило Тужилаштву за организовани криминал.

1.6. Извештај о могућем утицају институција јавног сектора на медије кроз плаћање услуга оглашавања и маркетинга.

Савет за борбу против корупције је 18. децембра 2015. године доставио Влади Републике Србије Извештаја о могућем утицају институција јавног сектора на медије кроз плаћање услуга оглашавања и маркетинга.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије анализирао је могући утицај институција јавног сектора на медије путем плаћања услуга оглашавања и маркетинга за период од 2011. до 2014. године и саставио је о томе извештај са 24 препоруке који је достављен на поступање Влади Републике Србије.

Савет је од 124 државне институције тражио доставу информација о услугама

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

маркетинга, оглашавања, ПР услугама, услугама промотивних и медијских кампања, услуга израде и одржавања веб сајтова, спонзорстава/донаторстава или пословно-техничке сарадње које су уговорене и реализоване почев од 2011. до краја 2014. године.

За четири године на репрезентативном узорку од 124 државна органа, организација, фондова, јавних предузећа, привредних друштава са већинским капиталом, органа локалне самоуправе потрошено је више од 60,9 милиона евра. Од тих средстава највише је, 29,87%, потрошено 2012. године, а најмање средстава, 18,75%, потрошено је 2014. године.

Несумњив је тренд смањења трошкова током 2014.године осим код категорија највиших државних органа, код фондова АП Војводине као и код Покрајинских секретаријата АП Војводине.

Највише средстава, преко 57% потрошиле су заједно две посматране категорије и то – Привредна друштва са већинским државним капиталом 42,15% и Јавна предузећа 15,46%.

Овако велики расходи предузећа, по оцени Савета, показују на неадекватно спроведену контролу оснивача над њиховим пословањем, као и на њихово исцрпљивање од стране политичких партија које постављају неадекватне кадрове који њима руководе.

Савет напомиње да расходи значајних државних субјеката нису били предмете анализе. На дан израде извештаја Савет је делимично остао ускраћен за информације од Владе Републике Србије, док је у потпуности остао ускраћен за информације од Министарства спољних послова, ЈП Србијагас и Телеком Србија ад. Јавна предузећа Србијагас и Телеком Србија нису доставила одговор ни након кажњавања од стране Повереника.

Када се говори о цифри од 60,9 милиона евра, Савет напомиње да се не ради о укупним расходима на нивоу државе за трошкове оглашавања и маркетинга, већ о расходима посматраног узорка од 120 државних институција. Али вредност до које је Савет оваквим начином дошао, може бити индикативна за даља истраживања величине тржишта оглашавања и маркетинга јавног сектора – а износи више од 840 милиона еура за посматрани период (2011-2014).

Када је реч о врсти трошкова, анализа Савета показује да се више од 57% укупно плаћених трошкова односи на трошкове две категорије – трошкове оглашавања у средствима јавног информисања (28.83%) и трошкове спонзорстава и донација (28.24%). Евидентан је тренд смањења расхода по годинама у свим категоријама, осим у категорији снимања догађаја, где су трошкови 2014. године већи него 2011. и 2012. године, као и у категорији организација конференција, сајмова и догађаја, где је евидентан раст у 2014. години.

Савет за борбу против корупције је посебан акценат у извештају ставио на врсту и моделе уговарања услуга оглашавања и маркетинга. Савет је на тај начин идентификовао коруптивне феномене, слабости и ризике система оглашавања и маркетинга институција јавног сектора.

Савет је анализом бројних уговора утврдио да се систем јавни набавки, који су дужне да примењују институције јавног сектора, у пракси није показао као поуздан

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

модел уговарања услуга оглашавања и маркетинга. Набавка маркетиншких услуга у отвореном поступку, набавка мале вредности или набавке у преговарачком поступку нису увек гарант транспарентности, конкурентности и економичности. Одговорност је на неефикасним законским решењима и политичкој елити која има потребу и интерес да те послове контролише.

Савет је утврдио да је избор понуда у поступцима јавних набавки услуга оглашавања и маркетинга често праћен субјективним или дискреционим критеријумима наручилаца. На тај начин се фаворизују маркетиншке агенције које су повезане са политичким странкама. Међу маркетиншким агенцијама које учествују у јавним набавкама постоји неформални договор о симулацији конкуренције. Политичари и власници маркетиншких агенција међусобно помажу једни другима кроз штеловане цене у датим понудама или достављањем неуредне и неисправне тендерске апликације.

Потпуно одсуство начела конкурентности присутно је код уговарања услуга видео продукције за потребе институција јавног сектора, а које се плаћају буџетским или јавним новцем. Уговори се закључују директном погодбом, најчешће у периоду изборних кампања, а често не постоје докази да су уговорене и плаћене услуге заиста пружене. Овакав феномен потенцијално указује на плаћање фиктивних услуга и извлачење новца из буџете. Такве активности по својој природи, као и због ограниченог приступа документацији, превезилазе мандат и ресурсе Савета за борбу против корупције Владе Републике Србије.

Савет за борбу против корупције идентификовао је случајеве да институције јавног сектора конзумирају маркетиншке услуге и услуге видео продукције од правних лица чија основна регистрована делатност нема везе са послом за који су конкретна правна лица ангажована. Железнице Србије су флагрантан пример за то, јер на крајње чудан начин набављају маркетиншке услуге од правних лица регистрованих за производњу накита, постављање подних и зидних облога, књиговодствене и ревизорске послове.

Савет за борбу против корупције уочио је да се јавна предузећа, локалне самоуправе, државне институције и друштва са већинским државним капиталом појављују као конзументи услуга различитих форми истраживања јавног мњења. Иако није реч о стандарним медијским услугама, оваква истраживања најчешће доприносе медијској афирмацији политичара о трошку државне институције која се појављује као наручилац и корисник конкретног истраживања.

Савет оцењује да су промотивне кампање државних институција и јавних предузећа најчешће усмерене на промоцију функционера, односно политичара који су на челу тих институција и предузећа. Јавност најчешће нема представу о обиму и врсти посебних емисија и уобичајеног информативног програма који се кроз различите моделе уговарања финансира јавним новцем. Савет је у овом извештају посебно апострофирао примере спорних уговора које са медијима закључују политичари из менаџмента јавних предузећа и локалних комуналних јавних предузећа.

Таквим уговорима се приликом креирања конкретних медијских садржаја, у замену

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

за континуирано месечно финансирање медија јавним новцем, сужавају новинарске слободе, цензуришу информације и потискује слободно и критичко мишљење новинара. Због кршења уговорне обавезе афирмативног извештавања о раду јавног предузећа, односно договорене форме и садржине извештавања, уговорима је предвиђен једностранни раскид, што доводи до економског гушења локалног медија. Савет је утврдио да државне институције и јавна предузећа са медијима закључују уговоре о медијском праћењу који подразумевају обавезу медија да у своје информативне емисије, као госте, позивају представнике тих институција и јавних предузећа. Власт отворено контролише медије и то на начин да поједини уговори о услугама медијског праћења за резултат имају објављивање интервјуа и колумни министара и државних секретара у Влади Србије и функционера у Влади АП. Јавност најчешће није упозната са чињеницом који су конкретни медијски садржаји, у којима се промовишу највиши државни функционери и политичке странке, плаћени буџетским новцем.

Савет је утврдио да је спонзорисање или донирање новчаних средстава директно медијима, за спортске активности или активности организације манифестација, један од видова прикривеног уговарања промоције политичара. Астрономски трошкови спонзорстава и донација присутни су код јавних предузећа и зависних привредних друштава која су у државном власништву. Међу корисницима средстава спонзорства и донација су правна лица чији се власници и заступници доводе у везу са политичким странкама.

По оцени Савета не постоје јасни и транспарентни критеријуми, као ни оправдани економски интерес за доделу средстава спонзорстава и донација.

Одлуке о томе се доносе у круговима политичке елите. Доделом средстава донације или спонзорства умањује се или у потпуности елиминише могућност критичког извештавања, односно истраживања пословања предузећа и пословних одлука које доноси менаџмент. Медији који конзумирају спонзорска новчана средства извештавају афирмативно о спонзору. Флагрантан пример контроле медија кроз новчана спонзорства је Електропривреда Србије са својим зависним привредним друштвима.

Савет за борбу против корупције закључио је да поједине државне институције и предузећа уговарају промотивне услуге који нису сврсисходне и економски оправдане. Ради се углавном о купљеној роби и плаћеним услугама које нису у логичној вези са пословима из делокруга органа који је те услуге платио на терет средстава из јавних извора финансирања.

Савет је анализирао трошкове промотивних активности који настају на терет државних органа и јавних предузећа по основу услуге израде, надоградње и одржавања интернет презентација. Органи републичке и покрајинске власти се радије опредељују за уговарање информатичких послова ангажовањем приватних предузећа, упркос томе што за ту врсту послова постоји могућност ангажовања бесплатних државних ресурса и инфраструктуре.

Савет генерално оцењује да се путем оглашавања и маркетинга институција јавног сектора ствара веома јак однос између медија и представника свих нивоа власти. Углавном је тај однос директан или посредан преко маркетиншких агенција које су

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

блиске политичким странкама. Медији имају финансијску корист у том односу, а представници власти имају „флексибилније“ и сервилније медије, који су уцењени могућношћу да изгубе средства која им стижу од оглашавања и маркетинга.

Савет је предложио Влади Републике Србије да имплементира 24 препоруке из овог извештаја, како би се ефикасније и делотворније редефинисало поље оглашавања и маркетинга, односно смањило утицај институција јавног сектора на медије.

2. Анализа законских и подзаконских аката

2.1. Савет за борбу против корупције је након урађене анализе Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту („Сл. гласник РС“ бр.64/2015), доставио 9. новембра 2015. године Уставном суду Републике Србије Иницијативу за оцену уставности члана 6., става 2 и 3, и члана 13., става 2 наведеног Закона.

Бавећи се системском корупцијом, Савет за борбу против корупције је веома озбиљно радио на корупцији у поступцима приватизације. Прегледан је веома велики број предмета приватизације и Савет је утврдио да је извршена приватизација многих субјеката приватизације, који су били уписани као носиоци права коришћења на грађевинском земљишту, на коме је власник била држава. У свим предметима прегледане су процене имовине и Савет је утврдио да ни у једном предмету није процењено право коришћења као елемент својине, нити је процењена својина коју није ни имао субјект приватизације. Према томе у поступку приватизације није отуђивано право коришћења, које није ни могло да се отуђи без одлуке државе која је располагала са правом коришћења у складу са чланом 5 Закона о средствима у својини Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 53/95, 3/96 - испр., 54/96, 32/97 и 101/2005 - др. закон). Није отуђивано ни право својине, с обзиром да је у време приватизације највећег броја привредних субјеката грађевинско земљиште било ван промета у складу са чланом 7 став 2 Закона о грађевинском земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 44/95 и 16/97 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 16/2001 - одлука СУС).

Крајем децембра 2009. године донет је Закон о планирању и изградњи који је увео институт конверзије права коришћења у право својине без накнаде у корист купаца приватизованих субјеката.

Савет је поднео Уставном суду иницијативу за оцену уставности члана 103 Закона о планирању и изградњи и Уставни суд је у вези те иницијативе, као и иницијатива поднетих од стране других лица, донео одлуку број: IУз-68/2013 у којој је наведено да приватизација не подразумева продају земљишта субјеката приватизације, без обзира на обим, врсту и титулара права на земљишту, већ процену власништва над друштвеним, односно државним капиталом у овим субјектима.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Одредбом члана 6 став 2 и 3 Закона о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду (у даљем тексту: Закон) прописано је да се претварање права коришћења у право својине на грађевинском земљишту врши без накнаде када је реч о имовини која је купљена у поступку јавног оглашавања, по тржишним условима, која обухвата право својине на објекту са припадајућим правом коришћења на изграђеном грађевинском земљишту у складу са посебним законом, а пре закључења уговора о куповини имовине, односно дела имовине привредног друштва или другог правног лица у складу са одредбама закона којим се уређује приватизација, до дана ступања на снагу Закона о планирању и изградњи из 2009. године. Ако је имовина по окончаном поступку приватизације теретним правним послом стечена од субјекта приватизације, до дана ступања на снагу Закона о планирању и изградњи из 2009. године, која обухвата право својине на објектима и право коришћења на грађевинском земљишту, конверзија је и тада бесплатна.

Одредбом члана 13 став 2 Закона прописано је да подносилац захтева има право на умањење у износу од 30% у односу на утврђени износ накнаде ако се накнада плаћа у једнократном износу.

Иако закон носи назив „са накнадом“ направљен је изузетак тако што је регулисано да су лица која су стекла право својине на непокретностима у поступку приватизације и пратеће право коришћења на земљишту у повољнијем положају у односу на остала физичка и правна лица у Републици Србији јер им се даје могућност да стекну право својине на земљишту на ком се налази имовина без икакве накнаде.

Савет сматра да је овакав начин стицања јавне својине без накнаде противустан јер купци приватизованих субјеката на име цене власништва нису плаћали ништа ни током поступка приватизације. Имовина приватизованих привредних субјеката је увек била у служби и за потребе делатности друштва које је продавано. Привредни субјекти који су приватизовани су продавани с циљем да купац настави делатност, и у ту сврху искористи имовину. Земља на којој се налази та имовина, а која је била у државној својини односно сада у јавној својини, није била тржишно вреднована нити је била предмет продаје јер за продају тог земљишта није надлежна Агенција за приватизацију. С тим у вези није продавано земљиште испод објеката, нити је могло бити урачунато у купопродајну цену. Да је обрачунавана и противвредност земљишта на коме субјекти приватизације имају право коришћења цена би била знатно већа.

Одредбом члана 21 Устава забрањује се дискриминација и утврђује једнакост права за све пред Уставом и законом. Одредбом члана 86 Устава јемче се једнакост и једнака правна заштита свих облика својине – приватне, јавне и задружне.

Чланом 29 Закона о јавној својини прописано је да се непокретне ствари не могу продати испод од стране надлежног органа процењене тржишне вредности непокретности.

Закон о претварању права коришћења у право својине на грађевинском земљишту уз накнаду привилегује купце субјеката приватизације иако су они куповали само капитал а не и својину над градским грађевинским земљиштем. Тиме се

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

дискриминишу у смислу члана 21 Устава сва друга лица која имају право кориштења на изграђеном грађевинском земљишту у јавној својини, а која нису обухваћена спорним чланом 6 став 2 и 3, јер нису у једнаком положају при конверзији. Могућност стицања без накнаде је онемогућена свима сем привилегованим појединцима. Наведеном одредбом је нарушен и члан 86 Устава јер се јавној својини ускраћује правна заштита која је загарантована свим облицима својине, будући да су Уставом изједначене приватна, задружна и јавна својина.

Поред тога што се један део имовине практично поклања, непокретности за које се плаћа накнада се могу добити повољније ако се изврши једнократно плаћање јер се одобрава попуст од 30%. У складу са чланом 86 Устава и јавна својина ужива заштиту као и други облици, а право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. Средства из јавне својине отуђују се под условима утврђеним законом, али искључиво уз тржишну накнаду. Иако се формално установи пуни износ тржни цене, давањем дисконта од 30% знатно се умањује тржишна цена и нарушава се уставни императив који дозвољава отуђење искључиво уз тржишну накнаду. Иако Устав гарантује изједначеност свих облика својине, и овом законском одредбом се ускраћује Уставом гарантована заштита јавне својине.

2.2. Иницијатива за оцену уставности Закона о привременом уређивању начина исплате пензија („Сл. гласник РС“ бр. 116/2014)

Савет за борбу против корупције је анализирао Закон о привременом уређивању начина исплате пензија (у даљем тексту: Закон) у смислу уређивања права на имовину и пензије као стеченог права. Савет је става да Закон није компатибилан са законима који имају исту правну снагу, али и да није у складу са хијерархијски вишим прописима. Иако је јавност стекла утисак да је Уставни суд утврдио да је Закон у складу са Уставом, Савет напомиње да решење Уставног суда ПУз-531/2014 од 23.9.2015. године представља процесну одлуку којом је утврђено непостојање процесних претпоставки за мериторно одлучивање и оцену уставности Закона. Према томе, наведено решење нема карактер пресуђене ствари о уставности спорног Закона.

Уставна гаранција права на имовину

Треба направити разлику између два права које Устав јамчи: права на имовину и права на пензијско осигурање. И Уставни суд у цитираном решењу посебно истиче да се право на пензију не може поистоветити са правом на пензијско осигурање, већ да у Републици Србији право на пензију из обавезног пензијског осигурања произлази из зајемченог права на пензијско осигурање.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Права из пензијског и инвалидског осигурања стичу се и остварују зависно од дужине улагања и висине основице на коју је плаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање и уз примену начела солидарности. Право на пензију се заснива на систему доприноса због чега се извршене уплате по том основу у пензијски фонд морају сматрати личним имовинским правом. Без обзира што пензијски систем функционише по „Бизмарковом“ моделу, односно што се доприноси за обавезно пензијско и инвалидско осигурање не прикупљају ради финансирања пензија генерације која тренутно уплаћује доприносе, већ ради финансирања пензија генерације која тренутно користи право на пензију (корисници), тиме се не дира у пензију као стечено право. Дакле, без обзира што нема капитализације прикупљених доприноса, запослени и други осигураници од државе (надлежног фонда обавезног пензијског и инвалидског осигурања) добијају јемство да ће у будућности, када престану да раде (када им престане својство осигураника) добити припадајуће пензијско давање. Радници су цели свој радни век улагали новчане износе јер их је на то обавезала држава, и даном испуњења законских услова су стекли имовинско право које ће уживати до краја живота, и које је у складу са законом наследиво.

Устав не јемчи, нити утврђује услове које неко лице треба да испуњава да би имало статус осигураника, услове под којима се стиче право на одређену врсту пензије, начин утврђивања висине пензије, као ни друга питања која се тичу остваривања законског права на пензију. Напротив, Устав оставља да се законима утврде све појединости везане за пензијско осигурање, и управо Закон о пензијском и инвалидском осигурању у члану 14 прописује да се својство осигураника стиче даном почетка а престаје даном престанка запослења, обављања самосталне или пољопривредне делатности, односно обављања уговорених послова. Према томе у тренутку испуњења законских услова право на пензију проистиче из права на пензијско осигурање и постаје засебно имовинско право – право на имовину гарантовано одредбом члана 58 Устава. Начин остварења права на пензију и утврђивање висине пензије уређени су у целости секторским Законом о пензијском и инвалидском осигурању.

Пензијско осигурање као уставна категорија не може се остварити без утврђења висине пензије која припада кориснику. Дакле након што се висина пензије утврди решењем које је декларативног карактера, корисник пензије почиње да ужива своје имовинско право. Зато се за сваки вид ограничења тог права морају испунити сви општи услови одређени Уставом и у случају када се законом то чини.

Веза између права на пензију као имовинског права и права из члана 70 Устава своди се на обавезу државе да се стара о економској сигурности пензионера подразумевајући обавезу државе да обезбеди да систем пензијског осигурања функционише тако да се право на пензију не угрози. Држава не само да је пропустила да обезбеди функционалан систем пензијског осигурања из ког се исплаћују пензије по „Бизмарковом“ моделу, него је свесно оштетила пензионере одузимајући им део њиховог имовинског права противно Уставу.

Ипак, Уставни суд се у цитираном решењу није упуштао у образлагању права на пензију као Уставом препознатог права, иако се очито ради о право на имовину

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

проистеклом из права на пензијско осигурање. Истовремено подсећамо да је управо Уставни суд заузео став да је суштина и циљ уставне гаранције о забрани смањења достигнутог нивоа људских и мањинских права у својеврсном самоограничењу уставотворца да ни променама највишег правног акта не може бити укинута неко право или слобода која је претходно била зајемчена (одлуке Уставног суда бр. ПУз-479/2014). Дакле, након што је једном стечено, право на пензију се као лично имовинско право мора штити у складу са одредбом члана 58. став 3. Устава, што значи да се исто може ограничити само у погледу начина коришћења, а не и у односу на висину утврђеног износа пензије која као имовина припада кориснику.

Несагласност са Европском конвенцијом о људским правима и заобилажење закона Републике Србије

Члан 1 Првог протокола Европске конвенције о људским правима гарантује право на имовину: „Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права. Претходне одредбе ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни“.

Из овог члана произлази да у заштити мирног уживања имовине постоје следећа правила и то:

- да постоји право на мирно уживање имовине;
- да је дошло до мешања, односно лишавања тог права на имовину;
- да је мешање легитимно у циљу јавног или општег интереса;
- да је мешање пропорционално којим се постиже равнотежа између захтева од општег интереса заједнице и захтева за заштиту основних права појединаца;
- да је ово мешање у складу са принципом правне сигурности или законитости.

Ако је одговор на питања под алинејама 3, 4 и 5 негативан (мешање није у јавном интересу, мешање није пропорционално, мешање није у складу са првном сигурности или законитости) онда је такво мешање некомпатибилно са чланом 1 Првог протокола.

Појам оног што чини имовину је веома широк тако да се може рећи да је имовина све оно што има економску вредност и интерес.

Пензија која је одређена у складу са законима домицилне државе представља конкретну имовину која има заштиту по члану 1 Првог протокола. Наиме, да би се неко позвао на заштиту по члану 1 Првог протокола мора уживати неко право, односно имовину по домаћим законима, што значи када пензионери добију правоснажно решење којим им се одређује висина пензије они су стекли имовину по закону и према условима који су важили у време доношења решења.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Када национално законодавство предвиђа право на социјално давање засновано на систему доприноса, онда се, по оцени Европског суда, право произишло из плаћања доприноса фондовима осигурања може сматрати имовинским правом у смислу члана 1. Протокола 1 уз Европску конвенцију (на пример: одлука о допуштености *Neill и други против Велике Британије*, број 56721/00, од 29. јануара 2002. године). Према ставу Европског суда, ово право се, када је стечено, не може укинути или ускратити, али се може мењати висина давања, јер се давање кориснику из система социјалног осигурања не може тумачити као давање пензије у одређеном износу, те стога, евентуално смањивање износа давања не значи истовремено и смањивање достигнутог нивоа права. У складу са изнетим ставом је и пракса Европског суда за људска права, односно Европске комисије изражена кроз више одлука (предмети *Јанковић против Хрватске*, број 43440/98, одлука од 12. октобра 2000. године, *Müller против Аустрије*, број 5849/72, одлука од 1. октобра 1975. године, *Skórkiewicz против Пољске*, број 39860/98, одлука од 1. јуна 1999. године, *Domalewski против Пољске*, број 34610/97, одлука од 15. јуна 1999. године).

Иако се и у складу са праксом Европског суда за људска права може мењати висина давања за пензије, јер се давање кориснику из система социјалног осигурања не може тумачити као давање пензије у одређеном износу, постоји тачно утврђена процедура мењања висине пензије, што се врши изменом појединачних аката. Висина пензије је одређена појединачним правоснажним решењима фонда, а начин измене, а у смислу члана 105 Закона о пензијском и инвалидском осигурању правоснажно решење Фонда може се изменити новим решењем ако је њиме повређен закон или општи акт фонда на штету осигураника, као и ако се сазна за чињенице које су од утицаја на право осигураника, а које су настале после доношења решења.

Међутим, Савет констатује да Законом о привременом уређењу начина исплате пензија нису дерогиране одредбе секторског Закона о пензијском и инвалидском осигурању. Спорним Законом се не уређује начин остварења права на пензију већ се прописује начин исплате, односно да ће пензије чија је висина утврђена у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању бити исплаћене у умањеном износу и то без измена појединачних аката – решења којима је кориснику правоснажно утврђено и право на пензију и висина пензије која му припада. Дакле, акценован је начин исплате без задирања у висину пензије одређену у складу са целокупним пензијским системом, чиме је се држава неовлашћено умешала у приватну имовину и лишила своје грађане дела њихове имовине.

Да би једно мешање у право на имовину било дозвољено оно не само да мора служити легитимном циљу од јавног интереса, него мора такође постојати и разумна пропорционалност између средстава која се користе и циља који се жели постићи. Мора постојати правична равнотежа између захтева од општег интереса заједнице и заштите основних права појединаца.

Тест правичне равнотеже зависи од тога да ли држава овим законом којим се поништавају правоснажна решења о пензијама донета на основу постојећих закона, којим се одузима имовина пензионерима без појединачних решења уз повреду

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

правне сигурности ових грађана, остварује јавни или општи интерес. На ово је веома тешко одговорити, јер се циљ закона не види односно не види се шта је одрживост пензијског система и да ли је држава имала многе могућности да својом организацијом и својим уштедама не угрожава социјалну сигурност само једне групе грађана која је уствари најугроженија чак и без овог лишавања имовине. Држава стално понавља да је овај закон донет ради заштите њених финансијских интереса, односно консолидације буџета јер се ПИО Фонд дотира из буџета што заиста није одрживо решење, међутим држава није покушала да на други начин смањи или елиминише потребу ПИО Фонда за дотацијама реформом пензионог система или реорганизацијом управљања имовином ПИО Фонда. Са друге стране држава не објашњава шта предузима да консолидацију буџета уопште оствари и на други начин, а не само мешањем у имовину пензионера, нити својим радом даје гаранције поновног успостављања правне сигурности једне групе грађана. Не објашњава се зашто се ограничава само имовина одређене групе грађана, а не и свих грађана, и да ли се на такво ограничавање имовине може гледати као на својерстан порески намет, јер се средства из којих се финансирају надлежности Републике Србије обезбеђују из пореза и других прихода утврђених законом (члан 91 Устава). Ако се заузме становиште да је у питању својерсно пореско оптерећење, онда је такво умањење противуспавно, јер Устав у члану 91 прописује да је обавеза плаћања пореза и других дажбина општа и да се заснива на економској моћи обвезника. Према томе и на овај начин имамо очиту супротност одредбама Устава јер не постоји општост и пропорционалност мера које је држава донела ради консолидације буџета.

Било које мешање државе у имовину може бити оправдано једино ако је у јавном или општем интересу. Наиме свако мешање у право на имовину, без обзира под које правило је подведено мора задовољити захтев да служи легитимном јавном или општем интересном циљу. Међутим, пре него што се крене у ограничавање права на имовину потребно је образложити шта је све урађено како би се такво ограничавање избегло. Закон о привременом уређењу исплата пензија прописује очување одрживости пензијског али не образложе због чега не постоји одрживост система ако држава врши уредну наплату пореза и доприноса, ако држава рационално користи државну имовину и ако имовину ПИО стави у функцију.

Држава има широк степен слободе процене у погледу мешања државе у имовину, међутим сигурно је да се њена оцена на треба поштовати уколико се она односи само на једну групу грађана који сnose посебан и претеран терет и ако мешање није рационално засновано (случај *Sprotong* и *Lonnroth* против Шведске).

Одузимање дела пензија мора бити праћено обавезом државе на плаћање одштете, а не да се једноставно лишавање имовине прогласи коначним како је то урађено у закону, без икакве обавезе државе да неплаћени износ врати. Одштета као услов је од суштинског значаја у процени да ли оспоравани законски прописи поштују правичну равнотежу између интереса државе и терета наметнутог пензионерима.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Овим законом је угрожена правна сигурност, јер нико не може бити сигуран да ће држава лишити неког имовине, а да при томе није дужна да да разлоге због чега то ради само једној групи грађана, разлоге о јавном интересу и пропорционалности јавних интереса у односу на имовину као и када и како ће извршити обештећење имовине.

2.3. Коментар нацрта измена и допуна Закона о пољопривредном земљишту

Савет за борбу против корупције је проучио планиране измене и допуне Закона о пољопривредном земљишту, које је предмет интересовања Савета сходно надлежностима, и с тим у вези је 12. новембра 2015. године Министарству пољопривреде и заштите животне средине доставио следеће коментаре:

Законом се не предвиђа решавање свих питања која су се у досадашњој примени закона показала као спорна:

1. Нису предвиђене јасне одредбе равноправног односа малих пољопривредних произвођача са корпорацијама, тако да је и даље остављена велика могућност злоупотребе и корупције у пракси.
2. Држава се кроз Закон о пољопривредном земљишту мора савесно и са дужним интересовањем односи према регулисању употребе земљишта, без обзира на облик својине. Законом се не решава у потпуности питање које мере ће држава предузети да би се све обрадиво земљиште ставило у функцију. Наиме, у пракси западних земаља уочено је да држава веома води рачуна о обради пољопривредног земљишта на тај начин што је у законима предвиђено да уколико власник земљишта одређен број година не обради земљиште да држава има право да земљиште у име власника изда у закуп. Ово је потпуно у реду, јер је у општем јавном интересу да земљиште буде стављено у функцију.
3. Споразум о стабилизацији и придруживању, који нас обавезује као међународни уговор који има примат у односу на законе, предвиђа да не забрањујемо страним држављанима стицање власништва над пољопривредним земљиштем од 01.09.2017. године када ова одредба почиње да се примењује. На ову одредбу Споразума било је много примедби и предлога да се тај рок помери, а по угледу на многе земље ЕУ где је примена предвиђена након 10 година. Савет сматра да је потребно претходно побољшати стање у пољопривреди како би се постигла реална цена пољопривредног земљишта, а тек након тога омогућити странцима да стичу својину на пољопривредном земљишту. Савет сматра да треба тражити измену Споразума о стабилизацији и придруживању у односу на наведени рок и исти продужити за више година, јер сматрамо да ће то

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

угрозити мале пољопривредне произвођаче као и сврху пољопривредног земљишта као јавног добра у општем интересу.

4. Пре него што пољопривредно земљиште постане доступно странцима потребно је да се изврши потпуно разграничење земљишта између три облика својине: приватне својине, јавне својине и задружне својине. Ово би морало да се уради зато што су ови облици својине приватизацијом јако измешани тако да немамо јасне податке колике су површине искључиво у државној својини (јавна обухвата и државну и друштвену док се не приватизује).
  5. Нацртом је предвиђено да се пољопривредно земљиште користи према годишњем програму који доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе. Ово даје могућност да постоје јако велике разлике између програма различитих локалних самоуправа па Савет сматра да би требало омогућити контролу или други начин омогућити хармонизацију односно синхронизацију програма на нивоу државе (нпр. кроз обавезујући подзаконски акт технички разрадити програме чији садржај је грубо предвиђен законом).
  6. Кроз овај закон треба обрадити највећи проблем у односу на пољопривредно земљиште - непотпуне податке катастарa и неуредну промену катастарског стања власништва, јер је очигледно да Закон о државном премеру и катастру не регулише овај проблем. Закон о пољопривредном земљишту никада неће бити примењив ако се не омогући уредност и ажурност измене подата у катастрима које сада не постоји у складу са важећим Законом о државном премеру и катастру. Као пример наводимо упис права својине, односно промену облика својине из друштвене у приватну на основу Уговора о продаји друштвеног капитала, којим је пренет само друштвени капитал субјекта приватизације, чиме је право коришћења незаконито трансформисано у право својине.
- У закону нису предвиђене ефикасне санкције за непримењивање закона.

3. Остале активности

3.1. Сарадња са државним органима

Савет је 24. фебруара 2015. години одржао састанак са Министром културе и информисања Иваном Тасовцем и државним секретаром Сашом Мирковић, на ком је тема била усвајање и презентовање закључака и препорука из Извештаја о власничкој структури и контроли медија у Србији. Савет је и 5. јуна 2015. године, такође, организовао састанак са представницима Министарва културе и информисања, на ком је након конструктивног разговора констатовано да се Министарство сматра ненадлежним за спровођење 13, од 24 препоруке из разматраног Извештаја. Савет је саопштењем за јавност позвао Министарство

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

културе и информисања да својим знањем и ауторитетом преузме водећу улогу међу државним институцијама, а у циљу обезбеђивања медијских слобода и остваривања транспарентности медијског власништва.

19. марта 2015. године чланови Савета за борбу против корупције учествовали су на седници Одбора за културу и информисање Народне скупштине Републике Србије. На седници је разматран Саветов Извештај о власничкој структури и контроли медија у Србији.

Савет је током 2015. године одржао више састанака са Агенцијом за борбу против корупције, и остварио успешну сарадњу, а у циљу остваривања заједничких резултата у борби против корупције у Србији.

Потпредседник Савета Мирослав Милићевић, учествовао је у Радној групи за израду Нацрта закона о Агенцији за борбу против корупције. Чланови Савета одржали су низ састанака у 2015. години са Агенцијом за борбу против корупције како би се усагласили ставови о одредбама овог Нацрта закона.

Чланица Савета Мирослава Миленовић члан је Радне групе за израду Стратегије истрага финансијског криминала за 2015. и 2016. годину.

Чланови Савета за борбу против корупције одржали су 22. јула 2015. године, састанак са Тањом Мишћевић, шефицом Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији, Иваном Тасовцем, министром културе, Чедомиром Бацковићем, помоћником министра правде, на ком се разговарало о имплементацији препорука из Саветовог Извештаја о власничкој структури и контроли медија у део Акционог плана за Поглавље 23, Основна права, 3.5. Слобода изражавања и плурализам медија.

Потпредседник Савета за борбу против корупције одржао је 28. децембра 2015. године састанак са генералним секретаром у Министарству спољних послова Вељком Одаловићем, на ком се разговарало о документацији која се односи на Извештај о могућем утицају институција јавног сектора на медије кроз плаћање услуга оглашавања и маркетинга.

3.2. Улога Савета у спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године

Усвајањем Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године Савет за борбу против корупције, као саветодавно тело Владе, врши праћење резултата спровођења Стратегије и Акционог плана у државним органима, обвезницима акционог плана. На основу прикупљених информација Савет поднеси извештај Влади Републике Србије о искуству и препрекама за ефикасно спровођење Стратегије и Акционог плана, а извештај објављује и на свом сајту.

Савет је Влади Републике Србије доставио трећи Извештаја о искуству и препрекама за ефикасно спровођење Националне стратегије за борбу против

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и пратећег Акционог плана 20. маја 2015.

Савет за борбу против корупције је овим Извештајем скренуо пажњу још једном да се приступи изменама рокова и одговорних субјеката дефинисаних Акционим планом, а који нису у складу са постојећом структуром министарстава.

Савет је апеловао на одговорне субјекте да се приликом измене контакт особа изврши адекватна примопредаја дужности јер су се Савету обраћале нове контакт особе које нису имале податке о претходним контакт особама, као ни документа која су те особе Савету доставиле.

Указујемо да и даље постоје финансијски, технички, административни и просторни проблеми који могу утицати на реализацију мера и активности предвиђених Акционим планом.

Савет за борбу против корупције је скренуо пажњу и на препоруку Народне скупштине да се формира јединствена база у којој би биле евидентирани измене Акционог плана везане за одговорне субјекте, рокове и слично што би омогућило одговорним субјектима лакше праћење измена.

Савет за борбу против корупције предлаже одржавање Координационог састанка на коме би се размотриле уочене препоруке и проблеми и пронашла адекватна решења.

3.3. Координационо тело за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. године

Координационо тело за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018. године основано је 7. августа на основу Члана 46. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 61/06-пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14). Тело је основано како би усмеравало послове из делокруга државних органа надлежних за спровођење Акционог плана, тј. како би се пуном имплементацијом мера предвиђених Акционим планом успоставила владавина права.

Чланови Координационог тела су: председник Владе, министар надлежан за послове правосуђа, министар надлежан за послове финансија и члан Савета за борбу против корупције, а састанци се одржавају најмање једном у шест месеци.

Проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник Савета учествује у раду Координационог тела.

У 2015. години ово тело није имало састанака.

3.4. Сарадња са међународним организацијама, институцијама, невладиним организацијама и новинарским удружењима

Савет за борбу против корупције је 6. маја 2015. године, поводом Светског дана слободе медија, у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији, Независним удружењем новинара, Независним друштвом новинара Војводине, Удружењем новинара Србије и Медија центром Ниш, организовао јавну дебату под називом

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

„Имплементација препорука из извештаја Савета о власничкој структури и контроли медија“.

Чланови Савета одржали су 24. јула 2015. године састанак са саветником за борбу против корупције у Мисији ОЕБС у Србији Лауром Шерман, на ком се разговарало о тренутним, као и планираним активностима Савета за борбу против корупције.

Савет за борбу против корупције је 21. августа 2015. године одржао састанак са представницима Амбасаде САД-а у Београду. На овом састанку су предочене активности Савета.

Чланови Савета за борбу против корупције одржали су састанак са саветником министра Оскаром Бенедиктом и саветником шефа политичког одељења Луком Бјанконијем у Делегацији Европске уније у Републици Србији. На састанку су разматране активности Савета у погледу Акционог плана за поглавље 23.

Потпредседник Савета и чланови Савета састали су се у Бриселу 17. септембра 2015. године са шефом одељења за Србију у Генералном директорату за проширење Кетрин Вендт. Састанак је одржан са циљем што успешнијег отварања Поглавља 23.

Чланови Савета су 24. новембра 2015. године одржали састанак са амбасадором Савезне републике Немачке у Србији, његовом екселенцијом господином Акселом Дитманом. На састанку се разговарало о нападу на чланицу Савета Мирославу Миленовић, као и активностима Савета и неефикасном поступању надлежних органа поводом ранијих извештаја Савета.

Чланови Савета за борбу против корупције су се истог дана, 24. новембра 2015. године, састали са амбасадором Краљевине Норвешке, његовом екселенцијом господином Арнеом Санес Бјорнстадом. Тема овог састанка биле су такође активности Савета, као и напад на чланицу Савета Мирославу Миленовић, као и механизми међународне правне помоћи у истрагама о корупцији.

Чланови Савета су у 2015. години учествовали активно на бројним округлим столовима, конференцијама, панел дискусијама, семинарима, које су организовале државне институције, невладине организације и међународне институције.

Чланица Савета, Мирослави Миленовић, 9. децембра 2015. године, додељена је награда за ЛИЧНОСТ ГОДИНЕ, коју већ десет година додељује Мисија ОЕБС, истакнутим појединцима у Србији. Мирослава Миленовић, чланица Савета и форензичарка за рачуноводство добитник је награде за допринос у борби против корупције и за залагање за слободу медија.

3.5. Поглавље 23

Члан Савета за борбу против корупције, Душан Слијепчевић, учествовао је на састанку Пододбора за правду, слободу и безбедност, који је одржан 3 и 4. јуна 2015. године у Палати Србија у Београду. На састанку су представљене најновије информације у вези са извештајима у којима су обрађени случајеви високе корупције, као и активности Савета за претходни период.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Представници Европске комисије су показали посебно интересовање за рад Савета, његов капацитет и именовање нових чланова Савета, како је Одлуком о образовању Савета („Службени гласник РС“, бр. 59/01, 42/03, 64/03, 14/06) и предвиђено. Након одржаног састанка представници Европске комисије доставили су своје коментаре на трећи Нацрт Акционог плана за Поглавље 23, у којима се наводи следеће:

- Да се Извештаји Савета уврсте у дневни ред седница Владе, најкасније 3 месеца од дана подношења Извештаја Влади;
- Савет за борбу против корупције присуствује седницама Владе, како би представио наводе из Извештаја; (Влада разматра Извештаје Савета и усваја закључке о даљем деловању у односу на закључке и препоруке Савета)
- Укључивање Савета у законодавни процес, чланови Савета треба да имају активну улогу у Радним групама за усвајање закона; (Савет благовремено добија информације о законодавним активностима и чланови Савета имају активну улогу у законодавном поступку)
- Републичко јавно тужилаштво израђује годишњи извештај о предузетим радњама по Саветовим извештајима и тај извештај подноси Влади;
- Јачање кадровских капацитета и повећање буџета Савета у складу са прелиминарном анализом;
- Влада треба да именује чланове Савета који недостају – IV квартал 2015. године;
- Урадити анализу која има за циљ успостављање система трајне и обавезне координације између Савета за борбу против корупције, Агенције за приватизацију и других владиних агенција и органа како би се успоставио проактиван приступ у отклањању ризика од корупције.

Савет за борбу против корупције је детаљно анализирао трећу верзију нацрта Акционог плана за Поглавље 23, потпоглавље Борба против корупције, која је урађена након техничког усаглашавања са коментарима и сугестијама Европске комисије и Министарству правде је 18. августа 2015. године доставио препоруке.

3.6. Статус предмета у извештајима о 24 спорне приватизације

Савет је наставио да прати статус предмета 24 спорне приватизације. Савет је за сваки предмет појединачно упутио дописе Тужилаштву за организован криминал 19. октобра 2015. године. Савет је добио следеће одговоре:

ПРЕДМЕТ „Нуба“ - Тужилаштво за организован криминал је након спроведене истраге, подигло оптужницу против тадашњег министра животне средине и просторног планирања, помоћника министра и директора ЈП Путеви Србије, због

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

кривичног дела злоупотреба службеног положаја, 19.11.2014. отужница је поново подигнута и главни претрес је у току.

ПРЕДМЕТ „Ц маркет“ – Тужилаштво за организован криминал је обавестило Савет за борбу против корупције да је након спроведеног предистражног поступка и прикупљања доказа утврђено да нема основа за покретање поступка.

ПРЕДМЕТ „Мобтел“ – Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току допуна истраге.

ПРЕДМЕТ „Национална штедионица“ - Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току истрага против бившег Гувернера НБС, а 29. октобра 2015. године ово тужилаштво је донело наредбу о економско финансијском вештачењу.

ПРЕДМЕТ „Сартид“ – Тужилаштво за организовани криминал је обавестило Савет да је у току истрага против бившег председника Трговинског суда, бившег помоћника генералног секретара Владе РС, као и против стечајног управника. У току је предистражни поступак у коме је осумљичен министар за привреду и приватизацију. И у овом предмету су затражени докази путем међународне правне помоћи из Белгије и Холандије.

ПРЕДМЕТ „Ветеринарски завод“ У току је допуна истраге.

ПРЕДМЕТ „Југоремедија“ Тужилаштво за организовани криминал је подигао отужницу против 4 лица због учињених кривичних дела у поступку приватизације и докапитализације. Главни претрес је у току.

ПРЕДМЕТ „Технохемија“ Тужилаштво за организовани криминал је након спроведене истраге против директора и одговорних лица Агенције за приватизацију подигао оптужницу због сумње да је извршено кривично дело злоупотребе службеног положаја и главни претрес је у току.

ПРЕДМЕТ „Новости“ Тужилаштво за организовани криминал је обавестио Савет да је у току предистражни поступак.

ПРЕДМЕТ „Лука Београд“. У току је главни претрес.

ПРЕДМЕТ „АТП „Војводина“ из Новог Сада“ Више јавно тужилаштво у Београду је обавестио Савет да нису добили одлуку о потврђивању оптужнице од Вишег суда у Београду против одговорног лица-власника и лица овлашћеног за заступање предузећа.

ПРЕДМЕТ „Просвета“ Прво основно јавно тужилаштво је обавестио Савет да је предмет достављен Вишем јавном тужилаштву у Београду у предмету кривичног дела злоупотребе службеног положаја одговорних лица.

3.7. Награда „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције

Савет за борбу против корупције је и ове године организовао, поводом међународног дана борбе против корупције, а у знак сећања на преминулу председницу Савета, Верицу Бараћ, доделу награде за допринос борби против корупције.

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

Савет за борбу против корупције доделио је награду „Верица Бараћ“ за допринос борби против корупције Предрагу Кораксићу – Кораксу.

Жири је у саставу: Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда, Вида Узелац, дипломирани економиста, Лепосава Карамарковић, бивша председница Врховног суда Републике Србије, Љиљана Смајловић, председница Удружења новинара Србије, др Ратко Божовић, професор Универзитета, Дејан Мијач, редитељ и проф. др Мирослав Милићевић, потпредседник Савета за борбу против корупције.

Награда је уручена 9. децембра на Конференцији поводом обележавања Међународног дана борбе против корупције.

3.8. Представке грађана

Савет за борбу против корупције је 2015. године примио 203 представке грађана. У складу са својим овлашћењима, пристигле представке Савет прослеђује надлежним државним институцијама, а у њима су често садржане информације које се користе и за израду извештаја о примерима крупне, системске корупције. Савет одговоре надлежних институција у којима нас обавештавају о предузетим радњама прослеђује подносиоцима представки. Грађани у 2015. години превасходно указују на корупцију у правосуђу, злоупотребе у државним органима и малверзације приликом продаје пољопривредног земљишта, указују и даље на корупцију у процесу приватизације, у образовању, и у спровођењу јавних набавки.

4. Реализација Плана рада и буџета Савета

На основу Одлуке Владе Републике Србије о изменама Одлуке о образовању Савета за борбу против корупције („Службени гласник РС“, бр. 14/06), чланови Савета примају накнаде за свој рад, које се исплаћују са конта 423. Висина накнада за рад члановима Савета последњи пут је повећавана 1. јула 2006. године.

За рад на извештајима и иницијативама Савет повремено ангажује и експерте из различитих области, чији хонорари се такође исплаћују са конта 423.

Техничку и административну подршку раду Савета обезбеђује Генерални секретаријат Владе Републике Србије. Како би на адекватан начин пратио феномене корупције и домаћа и међународна искуства и проблеме у борби против корупције, Савет има канцеларију у згради Владе Републике Србије, са две телефонске линије. У оквиру канцеларије Савет ангажује сараднике на основу уговора о делу и уговора о привременим и повременим пословима, на пословима праћења и обраде феномена системске корупције, комуникације са јавношћу и подносиоцима представки, обраде и архивирања предмета, праћења и анализе медијског извештавања о корупцији и борби против корупције у Србији, праћења и превода међународних иницијатива и искустава у борби против корупције, одржавања интернет презентације, истраживања и техничке припреме за потребе рада на извештајима и иницијативама Савета, организације конференција и

Савет за борбу против корупције Владе Републике Србије
ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2015. ГОДИНУ

припрема седница и састанака Савета и др. Сарадници Савета се исплаћују са конта 423.

Буџет Савета у 2015. години износио је 20.204.000,00 динара. Утрошена средства на реализацију активности предвиђених Планом рада Савета за 2015. годину износе 16.473.603,18 динара.

Активности предвиђене Планом рада за 2015. годину које због недостатка или недоступности информација нису реализоване у овом периоду биће уврштене у План рада за 2016. годину.

У Београду, 01. март 2016. год.

ПОТПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Проф. др Мирослав Милићевић

